

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 1</i>
----------------------------	--	--

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій
та освіти впродовж життя

21 листопада 2022 р. протокол №1

Голова Вченої ради

Оксана Черниш

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до мовознавства»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 014 «Середня освіта»

спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»

освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»

факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя

кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

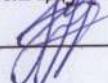
Схвалено на засіданні
кафедри педагогічних
технологій та мовної
підготовки

28 жовтня 2022 р.,

протокол № 1

Завідувач кафедри

Наталя АНДРІЙЧУК

Розробник: к.ф.н., старший викладач кафедри педагогічних технологій та
мовної підготовки **СУВОРОВА Людмила**

Житомир
2022 – 2023 н.р

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 2</i>
----------------------------	--	--

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 «Освіта/ Педагогіка»	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 «Середня освіта» Спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2,6		Лекції	
	Освітній ступінь «бакалавр»	32 год.	__ год.
		Практичні	
		16 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		42 год.	__ год.
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи для денної форми навчання становить:

53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 3</i>
----------------------------	--	--

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Вступ до мовознавства» є обов'язковою дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальністі 014 «Середня освіта», спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література».

Метою навчальної дисципліни є набуття студентами здатності засвоювати базові теоретичні поняття сучасної української літературної мови, культури усного й писемного мовлення; осягнення функціональності основних методів дослідження мови; вироблення системи навичок щодо свідомого засвоєння рідної та іноземних мов; формування вмінь правильно й логічно висловлювати свої думки, зокрема розуміти теоретичні закони функціонування мови як знакової системи і суспільного явища; набуття здатності до сприйняття й відтворення фахових текстів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- знати та розуміти предметну область, розуміти професію, її функціональне призначення; спілкуватися державною та іноземною мовою в усній та писемній формах;
- тлумачення основних понять сучасної мовознавчої науки;
- закріplення мовознавчих понять шляхом розуміння природи лінгвістичних термінів;
- розкриття природи мови, її структури та функціональності з урахуванням природи різних мовних рівнів;
- ознайомлення з основними методами і прийомами лінгвістичного дослідження;
- набуття здатності установлювати діалектичний зв'язок мови і мовлення, мови і мислення;
- розуміння основних процесів історичного розвитку мов та взаємодії мов і діалектів;
- формування уміння щодо лінгвістичного аналізу текстів;

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**:

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК-10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання**:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 4</i>
----------------------------	--	--

РН-6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

РН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

РН-13. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редактувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОВОЗНАВСТВА ЯК НАУКИ

Змістовий модуль 1. ВСТУПНІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДО КУРСУ

Тема 1. Вступ до мовознавства як окрема навчальна дисципліна

1. Предмет і структура курсу «Вступ до мовознавства».
2. Історія мовознавства як окремої науки.
3. Зміст і основні завдання курсу.
4. Місце цієї дисципліни в системі наук.

Тема 2. Своєрідність мови як знакової системи.

1. Мова і несловесні форми спілкування.
2. Специфіка мовного знака.
3. Типологія знаків.

Тема 3. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення

1. Роль мови у процесі пізнання.
2. Проблема співвідношення мови і мислення.
3. З історії вивчення проблеми мови і мовлення.
4. Сучасні явлення про співвідношення мови і мовлення.

Тема 4. Мова як найважливіша етнічна складова суспільства.

1. Мова як явище, що динамічно та історично розвивається.
2. Суспільний характер мови та її функціональна природа.
3. Мова і культура.
4. Зовнішні і внутрішні причини мовних змін.
5. Соціолінгвістика, її предмет, завдання і проблеми.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 5</i>
----------------------------	--	--

Модуль 2.
МЕТОДОЛОГІЧНО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОВОЗНАВСТВА
Змістовий модуль 2. ТЕОРЕТИЧНИЙ МОВОЗНАВЧИЙ ЗРІЗ У
КОНТЕКСТІ ОГЛЯДУ МОВИ ЯК СКЛАДНОЇ СИСТЕМИ

Тема 5. Методологічні аспекти у розрізі дисципліни «Вступ до мовознавства»

1. Поняття методу наукового дослідження.
2. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу.
Ключові підходи до диференціації методів у мовознавстві.
3. Базові мовознавчі методи.

Тема 6. Системно-структурний характер мови. Проміжні мовні рівні.

1. Поняття системи і структури у контексті розгляду мови як складного механізму.
2. Основні мовні рівні: фонологічний, морфологічний, лексико-семантичний і синтаксичний.
3. Проміжні рівні: морфонологічний, словотвірний, фразеологічний (ідіомний).

Тема 7. Проблеми походження мов і діалектів. Основні теорії походження мови

1. Соціальна і територіальна диференціація мови.
2. Процеси дивергенції і конвергенції мов.
3. Мовні контакти в різні історичні епохи і в сучасному світі.
4. Основні підходи до класифікації мов.

Тема 8. Мовознавство на сучасному етапі

1. Сучасне мовознавство як результат розвитку науки про мову
2. Лінгвістика тексту.
3. Співвідношення понять текст – дискурс – концепт.
4. Дискурсивний аналіз.
5. Когнітивна лінгвістика.
6. Гендерна лінгвістика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 Арк 12 / 6
------------------------------------	--	--

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Змістові модулі	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	
МОДУЛЬ 1						
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОВОЗНАВСТВА ЯК НАУКИ						
№1	Змістовий модуль 1. ВСТУПНІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДО КУРСУ					
	Тема 1. Вступ до мовознавства як окрема навчальна дисципліна	10	4	2	4	
	Тема 2. Своєрідність мови як знакової системи.	12	4	2	6	
	Тема 3. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення	12	4	2	6	
	Тема 4. Мова як найважливіша етнічна складова суспільства.	12	4	2	6	
Разом змістовий модуль 1		46	16	8	22	
№2	Модуль 2.					
	МЕТОДОЛОГІЧНО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОВОЗНАВСТВА					
	Змістовий модуль 2. ТЕОРЕТИЧНИЙ МОВОЗНАВЧИЙ ЗРІЗ У КОНТЕКСТІ ОГЛЯДУ МОВИ ЯК СКЛАДНОЇ СИСТЕМИ					
	Тема 5. Методологічні аспекти у розрізі дисципліни «Вступ до мовознавства».	12	4	2	6	
	Тема 6. Системно-структурний характер мови. Проміжні мовні рівні.	11	4	2	5	
	Тема 7. Проблеми походження мов і діалектів. Основні теорії походження мови.	10	4	2	4	
	Тема 8. Мовознавство на сучасному етапі.	11	4	2	5	
Разом змістовий модуль 2		44	16	8	20	
РАЗОМ		90	32	16	42	

5. Теми практичних занять

Назва теми	К-ть годин
Тема 1. Вступ до мовознавства як окрема навчальна дисципліна	2
Тема 2. Своєрідність мови як знакової системи.	2
Тема 3. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення	2
Тема 4. Мова як найважливіша етнічна складова суспільства.	2
Тема 5. Методологічні аспекти у розрізі дисципліни «Вступ до мовознавства».	2
Тема 6. Системно-структурний характер мови. Проміжні мовні рівні.	2
Тема 7. Проблеми походження мов і діалектів. Основні теорії	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 Арк 12 / 7
------------------------------------	--	--

походження мови.	
Тема 8. Мовознавство на сучасному етапі	2
РАЗОМ	16

6. Теми лекційних занять

Назва теми	К-ть годин
Тема 1. Вступ до мовознавства як окрема навчальна дисципліна	4
Тема 2. Своєрідність мови як знакової системи.	4
Тема 3. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення	4
Тема 4. Мова як найважливіша етнічна складова суспільства.	4
Тема 5. Методологічні аспекти у розрізі дисципліни «Вступ до мовознавства».	4
Тема 6. Системно-структурний характер мови. Проміжні мовні рівні.	4
Тема 7. Проблеми походження мов і діалектів. Основні теорії походження мови.	4
Тема 8. Мовознавство на сучасному етапі	4
РАЗОМ	32

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми та зміст	Кіль-кість годин
Модуль 1		
1.	Тема 1. Вступ до мовознавства як окрема навчальна дисципліна Природа і сутність людської мови.	4
2.	Тема 2. Своєрідність мови як знакової системи. Проблеми періодизації історії мовознавства як науки. Специфіка мовного знака.	6
3.	Тема 3. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення З історії вивчення проблеми мови і мовлення. Сучасні явлення про співвідношення мови і мовлення.	6
4.	Тема 4. Мова як найважливіша етнічна складова суспільства Мова і культура. Зовнішні і внутрішні причини мовних змін.	6
Разом за модуль 1		22
Модуль 2		
5.	Тема 5. Методологічні аспекти у розрізі дисципліни «Вступ до мовознавства». Ключові підходи до диференціації методів у мовознавстві.	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 8</i>
------------------------------------	--	--

6.	Тема 6. Системно-структурний характер мови. Проміжні мовні рівні. Проміжні рівні: морфонологічний та словотвірний.	5
7.	Тема 7. Проблеми походження мов і діалектів. Основні теорії походження мови. Поняття койне і лінгва франка. Основні підходи до класифікації мов.	4
8.	Тема 8. Мовознавство на сучасному етапі Гендерна лінгвістика.	5
Разом за модуль 2		20
РАЗОМ		42

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Вступ до мовознавства» є написання тез доповіді до мовознавчої конференції або виконання проектного завдання.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. **Тези на конференцію** – це не план наукової роботи і не список основних положень.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображеніх у інформаційному листі заходу. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

Проектне завдання у форматі презентації передбачає виступ перед аудиторією, метою якого є ознайомлення слухачів із певною інформацією, результатами роботи чи ідеями. Завданням презентації (обсяг презентації 12-15 слайдів) є подання інформації у цікавій, доступній і зрозумілій формі. Підготовка презентацій здійснюється за темами:

1. Сучасні уявлення про співвідношення мови й мовлення.
2. Суспільний характер мовної норми.
3. Соціолінгвістичні, психолінгвістичні й математичні методи.
4. Фонологічні школи.
5. Історія створення словників.
6. Історична змінність способів і засобів вираження граматичних значень.

9. Методи навчання

Навчання здійснюється з використанням комунікативно-зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види педагогічної компетентності студентів. Серед найбільш використовуваних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 9</i>
----------------------------	--	--

методів: вербалльні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та практичних завдань); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод; проблемно-пошуковий метод; методи самостійної роботи (виконання письмових та усних завдань, відповідно до теми, написання тез, створення індивідуальних проектів).

10. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожного модуля та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання індивідуального завдання студентами, проводяться поточне тестування. Серед методів контролю варто означити також: перевірку домашнього завдання, виконання практичних завдань, вирішення та розв'язання проблемних ситуацій, перевірку виконання індивідуальної роботи, самооцінювання та взаємооцінювання.

У кінці вивчення кожного модуля проводяться модульні контрольні роботи. У кінці семестру відбувається екзамен.

11. Розподіл балів

Поточний контроль								Kонтрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	100
10	10	10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C	Добре	74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 10</i>
----------------------------	--	---

12. Рекомендована література

Основна література

1. Вступ до мовознавства: підручник; за ред. І.О. Голубовської. Київ : Академія, 2016. 320 с.
2. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: підручник для студентів ВНЗ. Видання 3-е, доповнене. Київ : Академія, 2018. 304 с.
3. Монжалей Т.К. Вступ до мовознавства: навчальний посібник. Київ : Університецька книга, 2016. 184 с.
4. Семегин Т.С. Вступ до мовознавства (за вимогами кредитно-трансферної системи навчання): навчально-методичний посібник для семінарських занять. Хмельницький : ФОП Цюпак А.А., 2017. 140 с.

Додаткова література

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики : підруч. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 304 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
3. Бевзенко С.П. Вступ до мовознавства. Короткий нарис: навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ : Вища школа, 2006. 144 с.
4. Білецький А. О. Про мову й мовознавство : навч. посіб. Київ : АртЕк, 1996. 224 с.
5. Дорошенко С.І. Загальне мовознавство: навчальний посібник. Київ : Центр навч. л-ри, 2006. 288 с.
6. Зеленько А. С. Загальне мовознавство : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 380 с.
7. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних вчень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови : посіб., 2-е вид., переробл. Луганськ : Альма-матер, 2002. 283 с.
8. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства: підручник. Київ : Академія, 2006. 336 с.
9. Левицький А.Е. Вступ до мовознавства: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 104с.
10. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 243 с.
11. Потапенко О. І. Щікаве мовознавство : посіб. Біла Церква : Буква, 1996. 190 с.
12. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Київ, Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
13. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Київ : Основа, 2006. 464 с.
14. Супрун Л.В. Загальне мовознавство. Практичні заняття, самостійна робота : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 335 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 11</i>
----------------------------	--	---

15. Швачко С.О. Вступ до мовознавства (курс лекцій): посібник. Вінниця : Нова книга, 2006. 224 с.

Довідкова література. Словники.

1. Бибик С. П. Словник іншомовних слів : Тлумачення, словотворення та слововживання: Близько 35 000 слів і словосполучень. Харків : Фоліо, 2006. 623 с.
2. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
3. Ганич Д.І., Олійник С.І. Словник лінгвістичних термінів. К., 1985.
4. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису та слововживання. К., 1989.
5. Головащук І.С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. К., 2001.
6. Головащук І.С. Словник наголосів. К., 2000.
7. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: Словник-довідник. К., 1995.
8. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 222 с.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
10. Левицький Ю. М. Мови світу : енциклопедичний довідник. Львів, 1988. 440 с.
11. Орфографічний словник української мови. Уклад. Головащук І.С. К., 1994.
12. Орфоепічний словник української мови. К., 1995.
13. Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
14. Словник синонімів української мови: У 2 т. / Уклад. : А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. Київ : Наукова думка, 1999–2000. Т. 1. 1047 с.; Т. 2. 955 с.
15. Українська мова : Енциклопедія / Редкол. : В. М. Русанівський, О.О. Тараненко (співголови), М.П. Зяблюк та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 2004. 821 с. 9. Фразеологічний словник української мови : У 2 кн. / Уклад. В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наукова думка, 1993. Кн. 1–2. 984 с.
16. Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів. За ред. В.М. Русанівського. К.: Довіра, 2006.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-31.06- 05.01/014.021.1/Б/ОК6- 2022 <i>Арк 12 / 12</i>
----------------------------	--	---

Інформаційні ресурси

1. Навчальні предмети для студентів: <http://westudents.com.ua/knigi/76-ukrainska-mova-profesynogo-splkuvannya-zoryana-matsyuk.html>.
2. Бибик С. П. Культура усного спонтанного наукового висловлення : кореляція стильових мовномисленнєвих компонентів. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія : Філологічні науки. 2013. Кн. 2. С. 37–43. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2013_2_7
3. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство. URL: <http://movozenavstvo.com.ua/>
4. «Мовознавство» науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні. Режим доступу : <http://www.movozenavstvo.org.ua/>
5. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення : ДСТУ 3008 : 2015. [Чинний від 2017-07-01]. URL: http://ww.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
6. Мамчич І. П. Причини виникнення лексичних помилок у науковому тексті. Дослідження з лексикології і граматики української мови. 2010. Вип. 9. С. 210–219. URL: http://ukrmova.com.ua/2009/Artcl_26.pdf.
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Український лінгвістичний портал. URL: <http://www.ulif.org.ua/ulif/>
9. Шульга Т. Типові помилки в наукових роботах студентів. Культура слова. 2011. Вип. 74. С. 163–166. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37163>.
10. URL: <http://www.movi.com.ua>: словники підручники та практикуми з української мови різних авторів, зокрема зі стилістики української мови.